



Samorządowe rekomendacje dotyczące zmian na rzecz transformacji klimatycznej w Polsce

2025-03-13

Jak pokonać bariery w transformacji klimatycznej polskich miast? Jak przyspieszyć osiągnięcie neutralności klimatycznej w Polsce i za pomocą jakich narzędzi? Nad odpowiedziami na te i inne pytania pracowali przedstawiciele Konsorcjum projektu NEEST, decydenci i eksperci zewnętrzni.

Pierwsze wydarzenie w ramach cyklu spotkań eksperckich

W ramach projektu NEEST 13 lutego 2025 r. w Warszawie odbyło się spotkanie pn. *Samorządowe rekomendacje zmian na rzecz transformacji klimatycznej w Polsce*. Było to pierwsze z trzech zaplanowanych spotkań z decydentami i ekspertami.

W jego trakcie zaprezentowano wnioski i rekomendacje systemowe dotyczące transformacji klimatycznej polskich miast, opracowane na podstawie prac badawczych i analitycznych, zrealizowanych w ramach projektu NEEST.

W wydarzeniu uczestniczyli m.in. przedstawiciele takich podmiotów jak: Ministerstwo Klimatu i Środowiska (w tym wiceministra Urszula Zielińska), Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Unia Metropolii Polskich, Climate-KIC oraz Konsorcjum NEEST.

Projekt NEEST to nowatorskie podejście do transformacji miast

Projekt NEEST jest wspólnym przedsięwzięciem Krakowa (lider projektu), Łodzi, Rzeszowa, Warszawy, Wrocławia oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Jego celem jest wypracowanie i wdrożenie innowacyjnych technologicznie, społecznie i zarządczo rozwiązań, które będą wzorcami dla działań wspierających transformację klimatyczną w polskich miastach. Szczególny nacisk został położony na opracowanie nowatorskich ścieżek realizacji projektów klimatycznych, koncentrujących się na kompleksowej modernizacji wybranych kwartałów miejskich, aby przyspieszyć i podnieść jakość działań na rzecz klimatu i środowiska.

Działania realizowane w ramach projektu pilotażowego są podstawą dla przyspieszenia transformacji klimatycznej w całej Polsce. Współpraca samorządów i instytucji eksperckich zapewnia wiedzę, narzędzia i metodykę prowadzenia lokalnych inwestycji przyspieszając proces dekarbonizacji.

Jednym z kluczowych wyników projektu jest stworzenie zestawu rekomendacji zmian systemowych, które mogą przyspieszyć transformację energetyczną w polskich miastach. Dlatego 13 lutego 2025 r. Konsorcjum NEEST, decydenci i decydentki krajowi wzięli udział w dyskusji na temat efektywnych mechanizmów wsparcia dekarbonizacji na poziomie lokalnym.

Wyzwania i potrzeby miast

Miasta, mimo że nie są właścicielami większości budynków, odgrywają kluczową rolę w



transformacji energetycznej. Konieczne jest zwiększenie ich wsparcia finansowego oraz technicznego, szczególnie w zakresie planowania i wdrażania inwestycji. W trakcie spotkania podkreślono potrzebę przyjęcia nowych modeli finansowania projektów miejskich – zamiast pojedynczych działań konieczne jest podejście międzysektorowe i narzędzia finansowe, obejmujące zarówno fundusze publiczne, jak i prywatne.

Znaczenie danych dla planowania procesu lokalnej transformacji energetycznej

Dobre planowanie powinno opierać się na rzetelnych danych i analizach. Obecnie brakuje wysokiej jakości danych, które wspierałyby planowanie działań na poziomie lokalnym. Niezbędne jest utworzenie one-stop shopów wspierających miasta w transformacji, wzmocnienie istniejących na poziomie kraju baz danych m.in. CEEB, a także cyfryzacja, usprawniająca proces korzystania z nich.

Wsparcie systemowe i koordynacja działań

Miasta potrzebują doradców energetycznych, którzy mogliby pracować na szczeblu gminnym – lokalne zaplecze ekspertów jest warunkiem koniecznym dla mądrego wydatkowania środków publicznych i wdrażania ambitnych strategii miejskich. Wskazano również na konieczność wsparcia dla realizacji miejskich kontraktów klimatycznych oraz koordynacji kampanii edukacyjnych na poziomie centralnym, zamiast indywidualnych działań komunikacyjnych miast.

Wnioski i dalsze działania:

1. Praktyczne wdrażanie rozwiązań NEEST – potrzebne są demonstratory technologiczne, które umożliwią testowanie wypracowanych koncepcji i dostarczą dowodów na skuteczność przyjętych strategii.
2. Finansowanie transformacji – konieczne jest dostosowanie instrumentów finansowych do potrzeb miast oraz zaangażowanie kapitału prywatnego.
3. Współpraca międzysektorowa – miasta powinny aktywnie uczestniczyć w pracach nad strategią ciepłownictwa, a także mieć większy wpływ na kształtowanie regulacji dotyczących finansowania dłużnego.
4. Lepsze dane i modele analityczne – poprawa jakości danych meteorologicznych i modelowania wpływu inwestycji na sieci energetyczne pozwoli uniknąć błędnych decyzji inwestycyjnych.

Zaangażowanie Ministerstwa Klimatu i Środowiska

Ministerstwo Klimatu i Środowiska wyraziło gotowość do współpracy z samorządami i uwzględnienia rekomendacji płynących z projektu NEEST w pracach resortu. Dalsza współpraca oraz wdrażanie rozwiązań wypracowanych w ramach NEEST będą ważne dla skutecznej transformacji energetycznej polskich miast.

.....



**Magiczny
Kraków**

Materiał powstał w ramach projektu pn. NEEST – NetZero Emission and Environmentally Sustainable Territories.

Projekt finansowany za pośrednictwem NetZeroCities z programu ramowego Unii Europejskiej na rzecz badań i innowacji Horyzont 2020, na podstawie umowy o udzielenie dotacji nr 101036519.

Uczestnicy projektu NEEST